

e. Sabır

Sabır, belâ ve musibetlere tahammül etmektir. Cenab-ı Hak birçok ayet-i kerimesinde sabrın ehemmiyetini nazara vermektedir.

“Allah sabredenler ile beraberdir.”

ayeti bunlardan sadece biridir. Peygamber Efendimiz de

“Sabır bütün huzur ve rahatın anahtarıdır.”

buyurmakla sabrın önemini vurgulamaktadır. Sabırsız adam teenni ile hareket etmeyip, acele ettiğinden maksuduna ulaşamaz

İnsan birçok belâ ve musibetleri sabır ile aştığı gibi, meşru arzu ve isteklerine de ancak sabır ile nail olur. Tecrübelerle sabittir ki, sabırdan daha faydalı bir şey yoktur. Hususan en şerli ve en zalim insanların taarruzlarına maruz kalan büyük zatlar, o işkence ve zulümlerin altında inayetin iltifatını görüp, kemal-i sabır ile tahammül ederek, maksudlarına ulaşmışlar, davalarında muvaffak olmuşlardır. Çünkü Cenab-ı Hakkın inayet ve tevfiki sabırlı insanların üzerinedir.

Musibet ve belâların en şiddetlisine başta Peygamberler, sonra evliyalar ve derecelerine göre diğer müminler maruz kalmışlardır. Şiddetli musibetlerin bu büyük insanlara gelmesi, onların derecelerini artırma hikmetine matuftur. Bu dar-ı imtihanda hiç kimsenin asude bir hayat yaşadığı vaki olmamıştır. Bu bir ezeli kanundur, kıyamete kadar da böyle gidecektir. Ağır belâ ve musibetlerin insanların üzerine yağmur gibi dökülmesinin hikmetini Allah (cc)'dan başka kimse bilemez .

“ ...çok zahirî musibetler var ki; İlahî birer ihtar, birer ikazdır ve bir kısmı keffaret-üz zünubdur ve bir kısmı gafleti dağıtıp, beşerî olan aczini ve za'fını bildirerek bir nevi huzur vermektir. Musibetin hastalık olan nev'i, sâbıkan geçtiği gibi o kısım, musibet değil, belki bir iltifat-ı Rabbanîdir, bir tathirdir. Rivayette vardır ki: 'Ermiş bir ağacı silkmekle nasıl meyveleri düşüyor, sıtmanın titremesinden günahlar öyle dökülüyor.'" [1](#)

“Nekaisten Müberra olmak, cinan-ı Cennetin mahsusatından ve her

kemale bir noksanı karıştırmak, şu âlem-i kevnü fesadın mukteziyatındandır.”[2](#)

Musibet, hedefine isabet eden mermi gibi, insana şiddetle dokunan hadise ve felakettir. Musibet, kuraklık, kıtlık, hasılat veya hayvanata arız olan afetler, ev veya şehir yıkımı, arazi zayyatı, zelzele vesair her türlü zararlara şamil dir. Ayrıca, ölüm, hastalık, açlık ve yoksulluk gibi canlara tealluk eden acılardır. Tatlı muvaffakiyetler Allah’ın fazı olduğu gibi, bütün musibetler de Allah’ın ilmi ezelisinde veya Levh-i mahfuzda yazılmış bir takdiridir. Bir ayette mealen şöyle buyrulur:

“Yeryüzünde vuku bulan ve sizin başınıza gelen herhangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce bir kitapta yazılmış olmasın. Şüphesiz bu, Allah’a göre kolaydır.”[3](#)

Onun için sabır ve tahammül zarûrîdir. Peygamber Efendimiz (sav):

“Asıl sabır, musibetin ilk anında olanıdır.” buyurmuşlardır.

Mesela, akıl almaz zulüm ve işkencelere maruz kaldığı halde, daima müsbet hareket metodunu uygulayıp, bedduayı bile menfi hareket sayan, hatta kendisine hapisanelerde yer hazırlayıp, zulmedenlere bile hakkını helal eden ve talebelerine de sabrı ve müspet hareketi tavsiye eden Bediüzzaman Hazretlerinin hayatı sabrın en güzel örneklerindendir.

Evet, insan üç sabır ile mükelleftir. Birisi **musibete karşı sabırdır** ki, tevekkül ve teslimiyetin semeresidir. Hastalıklara maruz kalanlara en güzel misal **sabır kahramanı Hazret-i Eyyüb (as.)’dir**.

Diğeri, **masiyetten sabırdır** ki, günah işlememe konusunda nefisle ve şeytanla yapılan cihatta sebat göstermektir. Buna en güzel bir misal, çetin ve dehşetli imtihana tabi tutulup, takvası ve Allah’tan korkması sayesinde bu imtihanı kazanan **Yusuf (as.)dir**.

Bütün gençler bu konuda Hazret-i Yusuf’u (as) kendilerine rehber edinmeli ve o tatlı nimeti, iffet ve istikamet dairesinde geçirip ebedi gençliği kazanmak için azamî gayret göstermelidirler.

Diğeri de **taat üstünde sabırdır**. Yani Allah'ın emirlerine itaatte devam etmektir. Bütün peygamberler, evliyalar, mürşitler ve müminler göstermiş oldukları bu sabır ile makam-ı mahbubiyete çıkmışlardır.

“Ve sabırsızlık ise Allah'tan şikayeti tazammun eder. Ve e'falini tenkid ve rahmetini ittiham ve hikmetini beğenmemek çıkar. Evet musibetin darbesine karşı şekva suretiyle elbette âciz ve zaîf insan ağlar; fakat şekva ona olmalı, ondan olmamalı. Hazret-i Yakub Aleyhisselâmın 'Ben derdimi de üzüntümü de ancak Allah'a şikayet ederim.**' [4](#) demesi gibi olmalı. Yani: Musibeti Allah'a şekva etmeli, yoksa Allah'ı insanlara şekva eder gibi, '**Eyyah! Of!**' deyip, '**Ben ne ettim ki, bu başıma geldi.**' diyerek, âciz insanların rikkatini tahrik etmek zarardır, manasızdır.”[5](#)**

Bir kısım musibetler de ihtar-ı rabbanidir. Bu tür musibete maruz kalan bir insan, bunu Cenab-ı Hakkın bir ihtarı olarak idrak edip, hemen o hatasından dönmeli ve tevbe etmelidir.

*“Kaderden sana atılan bir musibet taşına maruz kaldığın zaman, '**innâ lillâh ve innâ ilayhirâciûn**' (Biz Allah'tan geldik ve vakti geldiğinde elbette O'na döneceğiz.) söyle ve Merci-i Hakikî'ye dön, imana gel, mükedder olma. O seni senden daha ziyade düşünür.”[6](#)*

Dipnotlar:

[1](#) Lem'alar, s.11-12.

[2](#) Sunuhat, Tuluat, İşarat, s.77.

[3](#) Hadid Suresi, 57/22.

[4](#) Yusuf Suresi, 12/86.

[5](#) Mektubat, s, 281.

[6](#) Mesnevî-i Nuriye, s. 120.